

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

ફર્ટ અપીલ નં. ૧૧૯૧/૨૦૧૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયાધીશ શ્રી એમ.આર. શાહ

અને

માનનીય શ્રી ન્યાયાધીશ એ.એસ. સુપેહિયા

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	હા
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં	ના

	આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	
--	---	--

=====

શૈલેષકુમાર તે કરમશીભાઈ અરજદારભાઈ

કાનાણી ના પુત્ર અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

ઘનશ્યામભાઈ પોપટભાઈ પટેલ અને ૩ સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી યોગેશ એન પંડ્યા, અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે વકીલ

શ્રી અનલ એસ શાહ, સામાવાળા(ઓ) નં. ૨, ૪ તરફે વકીલ

નોટિસ બજવણી વગરની સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ માટે

સાહિલ બી ત્રિવેદી, સામાવાળા(ઓ) નં. ૩ તરફે વકીલ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એમ. આર. શાહ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. એસ. સુપેહિયા

તારીખ: ૧૨/૦૮/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એમ. આર. શાહ)

[૧.૦] વિદ્વાન મોટર અકસ્માત વળતર ટ્રિબ્યુનલ (ઓકિસલરી), ભાવનગર (જે હવે પછી "વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ" તરીકે ઉલ્લેખિત છે) દ્વારા એમ.એ.સી.પી. નં. ૨૯૨/૨૦૦૬ માં પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને એવોર્ડથી નારાજ અને અસંતોષ અનુભવીને, જેના દ્વારા વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે સદર દવાની અરજી અંશતઃ મંજૂર કરેલ છે અને તેમને થયેલ ઈજાઓ અને કાયમી અપંગતા માટે વળતર પેટે માત્ર કુલ રૂ. ૭,૮૬,૦૦૦/- ની રકમ મંજૂર કરેલ છે, મૂળ અરજદારે વળતરની રકમમાં વધારો કરવાની અરજ કરતા હાલની પ્રથમ અપીલ દાખલ કરેલ છે.

[૨.૦] શરૂઆતમાં જ એ નોંધવું જરૂરી છે અને એ વિવાદિત નથી કે ૨૯/૧૧/૨૦૦૫ ના રોજ થયેલા એક વાહન અકસ્માતમાં, મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદારને ૧૦૦% અપંગતા થઈ હતી અને તેઓ પેરાપ્લેજિયાથી પીડાઈ રહ્યા છે. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા અવલોકન કરવામાં આવ્યા મુજબ પણ તેઓ કાયમી અપંગતાના કારણે તેમના સમગ્ર જીવન માટે પથારીવશ છે. અકસ્માત સમયે, મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદારની ઉંમર ૧૭ વર્ષની હતી અને તેમના જણાવ્યા મુજબ તેઓ હીરા ઘસવાનું કામ કરતા હતા અને દર મહિને રૂ. ૫૦૦૦/- કમાતા હતા. જો કે, તેઓ હીરા ઘસવાનું કામ કરતા હતા અને દર મહિને રૂ. ૫૦૦૦/- કમાતા

હતા તે હકીકત સબળ પુરાવા રજૂ કરીને સ્થાપિત થતી નથી અને તે સાબિત થઈ નથી. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદારની આવક પ્રતિ માસ રૂ. ૧૫૦૦/- એટલે કે વાર્ષિક રૂ. ૧૮,૦૦૦/- આંકવામાં આવેલ છે અને ૧૫ નો ગુણક લાગુ કર્યા પછી વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે ભવિષ્યની આવકના ગુકસાન પેટે માત્ર રૂ. ૨,૭૦,૦૦૦/- મંજૂર કરેલ છે. ત્યારબાદ, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદારને વિવિધ શીર્ષકો હેઠળ વળતર પેટે કુલ રૂ. ૭,૮૬,૦૦૦/- ની રકમ મંજૂર કરેલ છે;

રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦/- દુઃખ, આઘાત અને સહનશીલતા

રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/- અટેન્ડન્ટ, પૌષ્ટિક આહાર અને પરિવહન ખર્ચ

રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦/- જીવનની સુવિધાઓની હાની અને આયુષ્યની અપેક્ષાની હાની

રૂ. ૧,૧૬,૦૦૦/- મેડિકલ બિલ અને હોસ્પિટલ ખર્ચ

રૂ. ૨,૭૦,૦૦૦/- ભવિષ્યની આવકનું ગુકસાન

રૂ. ૭,૮૬,૦૦૦/-

મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદારને વળતર પેટે માત્ર રૂ. ૭,૮૬,૦૦૦/- મંજૂર કરવા બદલ વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને એવોર્ડથી નારાજ અને અસંતોષ અનુભવીને, મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદારે હાલની પ્રથમ અપીલ દાખલ કરેલ છે.

[૩.૦] અપીલકર્તા – મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદાર તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી પંડ્યા દ્વારા ભારપૂર્વક રજૂઆત કરવામાં આવેલ છે કે કેસના તથ્યો અને સંજોગોમાં વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે ભવિષ્યની આવકના ગુકસાન પેટે માત્ર રૂ. ૨,૭૦,૦૦૦/- મંજૂર કરવામાં ગંભીર ભૂલ કરેલ છે. અપીલકર્તા તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી પંડ્યા દ્વારા ભારપૂર્વક રજૂઆત કરવામાં આવેલ છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદારની આવક પ્રતિ માસ માત્ર રૂ. ૧૫૦૦/- આંકીને ભવિષ્યની આવકનું ગુકસાન મંજૂર કરવામાં મોટો અન્યાય કરેલ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવેલ છે કે લઘુત્તમ વેતનને ધ્યાનમાં લેતા પણ વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે આવક ઓછામાં ઓછી રૂ. ૩૦૦૦/- પ્રતિ માસ આંકવી જોઈતી હતી અને ત્યારબાદ ભવિષ્યની આવકના વધારા પેટે ૫૦% ઉમેર્યા પછી સંભવિત આવક પ્રતિ માસ રૂ. ૪૫૦૦/- ગણવી જોઈતી હતી.

[૩.૧] અપીલકર્તા તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી પંડ્યા દ્વારા વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવેલ છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે માત્ર ૧૫ નો ગુણક લાગુ કરવામાં મોટો અન્યાય કરેલ છે. અપીલકર્તા તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી પંડ્યા દ્વારા ભારપૂર્વક રજૂઆત કરવામાં આવેલ છે કે અકસ્માત સમયે મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદારની ઉંમર ૧૭ વર્ષની હતી અને તેમને ૧૦૦% કાયમી અપંગતા છે, અને તેથી, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે ભવિષ્યની આવકનું ગુકસાન મંજૂર કરતી વખતે ૧૮ નો ગુણક લાગુ કરવો જોઈતો હતો.

[૩.૨] અપીલકર્તા તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી પંડ્યા દ્વારા વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવેલ છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે ભવિષ્યના અટેન્ડન્ટ ખર્ચ, તબીબી ખર્ચ વગેરે પેટે કોઈ રકમ મંજૂર ન કરીને મોટો અન્યાય કરેલ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવેલ છે કે મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદાર પેરાપ્લેજિયાથી પીડાઈ રહ્યા છે અને તેઓ તેમના સમગ્ર આયુષ્ય દરમિયાન પથારીવશ રહેશે અને તેમણે અટેન્ડન્ટ રાખવો પડશે અને ભવિષ્યમાં પણ તબીબી સારવાર લેવી પડશે તે હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે અટેન્ડન્ટ ખર્ચ પેટે ઓછામાં ઓછા રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦/- મંજૂર કરવા જોઈતા હતા.

[૩.૩] અપીલકર્તા તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી પંડ્યા દ્વારા વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવેલ છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે દુઃખ, આઘાત અને સહનશીલતા પેટે રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦/- મંજૂર કરવામાં મોટો અન્યાય કરેલ છે. (૨૦૧૨) ૮ એસ.સી.સી. ૬૮૪ માં રિપોર્ટ થયેલ કવિતા વિ. દીપક અને અન્ય ના કેસમાં અને (૨૦૧૩) ૧૨ એસ.સી.સી. ૪૫૫ માં રિપોર્ટ થયેલ જી. રવિન્દ્રનાથ અકા રમેશ ચૌધરી વિ. ઈ. શ્રીનિવાસ અને અન્ય ના કેસમાં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ચૂકાદાઓ પર આધાર રાખવામાં આવેલ છે, અપીલકર્તા તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી પંડ્યા દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવેલ છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે દુઃખ, આઘાત અને સહનશીલતા પેટે રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦/- મંજૂર કરવા જોઈતા હતા. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવેલ છે કે ઉપરોક્ત

ચૂકાદાઓ અને મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદાર પેરાપ્લેજિયાથી પીડાઈ રહ્યા છે અને તેમના બંને પગ અને હાથ નકામા થઈ ગયા છે કારણ કે તેઓ લકવાગ્રસ્ત થઈ ગયા છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે સુવિધાઓની હાની / લગ્નની શક્યતાઓની હાની મંજૂર કરવામાં ભૂલ કરેલ છે. ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને, તે મુજબ હાલની અપીલ મંજૂર કરવા / એડમિટ કરવા અને વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત ચૂકાદા અને એવોર્ડમાં ઉપરોક્ત હદ સુધી ફેરફાર કરવા અરજ કરેલ છે.

[૪.૦] સામાવાળા નં. ૨ અને ૪ ઈન્સ્યોરન્સ કંપની તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી અનલ શાહે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા વાદગ્રસ્ત ચૂકાદા અને એવોર્ડને સમર્થન આપવા પ્રયાસ કરેલ છે. જો કે, ઉપર મુજબ કવિતા ના કેસમાં; ઉપર મુજબ જી. રવિન્દ્રનાથ અકા રમેશ ચૌધરી ના કેસમાં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ચૂકાદાઓ અને (૧૯૯૫) ૧ એસ.સી.સી. ૫૫૧ માં રિપોર્ટ થયેલ આર.ડી. હટ્ટંગડી વિ. પેસ્ટ કંટ્રોલ (ઇન્ડિયા) પ્રાઇવેટ લિમિટેડ અને અન્ય ના કેસમાં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ચૂકાદાને ધ્યાનમાં લેતા, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા વળતર પેટે માત્ર રૂ. ૭,૮૬,૦૦૦/- મંજૂર કરતો વાદગ્રસ્ત ચૂકાદો અને એવોર્ડ ન્યાયી વળતર કેવી રીતે કહી શકાય તે અંગે તેઓ કોર્ટને સંતોષ આપી શક્યા નથી, ખાસ કરીને જ્યારે અકસ્માત સમયે મૂળ અરજદારની ઉંમર માત્ર ૧૭ વર્ષની હતી અને તેઓ પેરાપ્લેજિયાથી પીડાઈ રહ્યા છે.

[૫.૦] સંબંધિત પક્ષકારો તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલોને વિગતવાર સાંભળવામાં આવ્યા. અમે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને એવોર્ડનું અવલોકન કરેલ છે. અમે રેકૉર્ડ પરના સમગ્ર પુરાવાનું પુનઃ મૂલ્યાંકન કરેલ છે, જે રેકૉર્ડ પરથી ફલિત થાય છે અને એ વિવાદિત નથી કે અકસ્માત સમયે મૂળ ઇજાગ્રસ્ત અરજદારની ઉંમર માત્ર ૧૭ વર્ષની હતી. જો કે મૂળ અરજદારના જણાવ્યા મુજબ તેઓ હીરા ઘસવાનું કામ કરતા હતા અને દર મહિને રૂ. ૫૦૦૦/- કમાતા હતા, પરંતુ તે સ્થાપિત અને સાબિત થયેલ નથી. વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે મરણજનારની આવક પ્રતિ માસ માત્ર રૂ. ૧૫૦૦/- આંકીને ભવિષ્યની આવકનું તુકસાન મંજૂર કરેલ છે. જો કે, એ નોંધવું જરૂરી છે કે ૨૦૦૫ માં જ્યારે અકસ્માત થયો ત્યારે પ્રવર્તમાન લઘુત્તમ વેતનને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે તો પણ, વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે મૂળ અરજદારની આવક ઓછામાં ઓછી રૂ. ૩૦૦૦/- પ્રતિ માસ આંકવી જોઈતી હતી અને ભવિષ્યની આવકના વધારા પેટે ૫૦% ઉમેરીને મૂળ ઇજાગ્રસ્ત અરજદારની સંભવિત આવક પ્રતિ માસ રૂ. ૪૫૦૦/- આંકવી જોઈએ. ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ, અકસ્માત સમયે મૂળ ઇજાગ્રસ્ત અરજદારની ઉંમર ૧૭ વર્ષની હતી, અને તેથી, ૨૦૦૯ (૬) એસ.સી.સી. ૬૨૧ માં રિપોર્ટ થયેલ સરલા વર્મા (શ્રીમતી) અને અન્ય વિ. દિલ્લી ટ્રાન્સપોર્ટ કોર્પોરેશન અને અન્ય ના કેસમાં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ચૂકાદાને ધ્યાનમાં લેતા ૧૮ નો ગુણક લાગુ કરવો જરૂરી હતો અને તેના બદલે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે માત્ર ૧૫ નો ગુણક લાગુ કરેલ છે. સંજોગોમાં, મૂળ

ઈજાગ્રસ્ત અરજદાર ભવિષ્યની આવકના ગુકસાન પેટે રૂ. ૯,૭૨,૦૦૦/- મેળવવા માટે હકદાર બનશે.

[પ.૧] ઉપર મુજબ આર.ડી. હટ્ટંગડી ના કેસમાં, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટે અવલોકન કરેલ છે કે અકસ્માતના કેસોમાં વળતર નક્કી કરવાની કવાયતમાં કેટલીક અટકળો, કેટલીક કાલ્પનિક બાબતો, અપંગતાના સ્વરૂપ સાથે જોડાયેલી થોડી સહાનુભૂતિનો સમાવેશ થાય છે.

[પ.૨] ઉપર મુજબ આર.ડી. હટ્ટંગડી ના કેસમાં નિર્ણયના ફક્ત ૧૭ માં, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા અવલોકન કરવામાં આવેલ છે કે જ્યારે દુઃખ અને સહનશીલતા અને જીવનની સુવિધાની હાની માટે વળતર મંજૂર કરવાનું હોય, ત્યારે અરજદારના ખાસ સંજોગોને ધ્યાનમાં લેવા પડશે જેમાં તેમની ઉંમર, તેમણે ભોગવેલ અસાધારણ વંચિતતા, તેના ભવિષ્યના જીવન પર તેની અસરનો સમાવેશ થાય છે. એવું અવલોકન કરવામાં આવેલ છે કે નાણાકીય ન હોય તેવા ગુકસાન માટે વળતરની રકમ નક્કી કરવી સરળ નથી પરંતુ એવોર્ડમાં એ બાબત પ્રતિબિંબિત થવી જોઈએ કે વિવિધ સંજોગોને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા છે. ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરતી વખતે, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટે (૧૯૬૬) ૧ ક્યુ.બી. ૨૭૩ માં રિપોર્ટ થયેલ વોર્ડ વિ. જેમ્સ, હેલ્સબરીઝ લોઝ ઓફ ઈંગ્લેન્ડ, ૪ થી આવૃત્તિ, વોલ્યુમ ૧૨ માં કોર્ટ ઓફ અપીલના બે ચુકાદાઓને ટાંકેલ છે અને ધ્યાનમાં લીધેલ છે. ઉપરોક્ત ચુકાદામાં, ઉપર મુજબ આર.ડી. હટ્ટંગડી ના

કેસમાં, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટે ફક્ત ૯ અને ૧૦ માં વધુમાં અવલોકન અને ઠરાવેલ છે કે: "૯. વ્યાપક રીતે કહીએ તો અકસ્માતના ભોગ બનનારને ચૂકવવાપાત્ર વળતરની રકમ નક્કી કરતી વખતે, ગુકસાનીનું મૂલ્યાંકન નાણાકીય ગુકસાની અને વિશેષ ગુકસાની તરીકે અલગથી કરવાનું રહે છે. નાણાકીય ગુકસાની એ છે જે ભોગ બનનારે વાસ્તવમાં ભોગવેલ છે અને જેની ગણતરી નાણાકીય રીતે કરી શકાય તેમ છે; જ્યારે બિન-નાણાકીય ગુકસાની એ છે જેનું ગણિતશાસ્ત્રીય ગણતરીઓ દ્વારા મૂલ્યાંકન કરી શકાતું નથી. બે ખ્યાલોને સમઝવા માટે નાણાકીય ગુકસાનીમાં અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલ ખર્ચનો સમાવેશ થઈ શકે છે: (૧) તબીબી ઉપસ્થિતિ; (૨) ટ્રાયલની તારીખ સુધીની કમાણી કે નફાનું ગુકસાન; (૩) અન્ય ભૌતિક ગુકસાન. જ્યાં સુધી બિન-નાણાકીય ગુકસાનીનો સંબંધ છે, તેમાં (૧) માનસિક અને શારીરિક આઘાત, દુઃખ, સહનશીલતા, જે પહેલાથી જ ભોગવેલ છે અથવા ભવિષ્યમાં ભોગવવાની શક્યતા છે તે માટેની ગુકસાની; (૨) જીવનની સુવિધાઓની હાનીના વળતર માટેની ગુકસાની જેમાં વિવિધ બાબતોનો સમાવેશ થઈ શકે છે એટલે કે ઈજાના કારણે અરજદાર ચાલવા, દોડવા કે બેસવા માટે અસમર્થ બની શકે છે; (૩) આયુષ્યની અપેક્ષાની હાની માટેની ગુકસાની, એટલે કે ઈજાના કારણે સંબંધિત વ્યક્તિનું સામાન્ય આયુષ્ય ટૂંકાય છે; (૪) જીવનમાં અસુવિધા, મુશ્કેલી, અગવડતા, નિરાશા, હતાશા અને માનસિક તણાવનો સમાવેશ થઈ શકે છે. ૧૦. એ બાબત વિવાદિત હોઈ શકે નહીં કે અકસ્માતના

કારણે અપીલકર્તા જે સક્રિય પ્રેક્ટિસ કરતા વકીલ હતા તેઓ તેમને થયેલી ઈજાઓના કારણે પેરાપ્લેજિક બની ગયા છે. અપીલકર્તા દ્વારા ભોગવેલ દુઃખ અને યાતના માટે અને આજીવન અપંગ બનવા માટે વળતરની ચોક્કસ રકમનું મૂલ્યાંકન કરવું આ પૃષ્ઠભૂમિમાં ખરેખર મુશ્કેલ છે. વળતરની કોઈ પણ રકમ અપીલકર્તાના શારીરિક માળખાને પુનઃસ્થાપિત કરી શકતી નથી. એટલા માટે જ અદાલતો દ્વારા કહેવામાં આવ્યું છે કે જ્યારે પણ અકસ્માત દરમિયાન થયેલી કોઈ પણ ઈજા માટે ચૂકવવાપાત્ર વળતર તરીકે કોઈ રકમ નક્કી કરવામાં આવે છે, ત્યારે તેનો હેતુ આવી ઈજાનું વળતર આપવાનો છે "જેટલે અંશે નાણાં વળતર આપી શકે" કારણ કે નાણાંને માનવ યાતનાઓ કે વ્યક્તિગત વંચિતતાઓ સાથે સરખાવવું અશક્ય છે. નાણાં તૂટેલા અને ભાંગી પડેલા શારીરિક માળખાને નવું બનાવી શકતા નથી." ઉપર મુજબ કવિતા ના કેસમાં (૨૦૧૦) ૧૦ એસ.સી.સી. ૨૫૪ માં રિપોર્ટ થયેલ અરવિંદ કુમાર મિશ્રા વિ. ન્યુ ઇન્ડિયા એશ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ ના કેસમાં; (૨૦૦૯) ૬ એસ.સી.સી. ૧ માં રિપોર્ટ થયેલ નિઝામ્સ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેડિકલ સાયન્સિસ વિ. પ્રશાંત એસ ધનંકા ના કેસમાં અને (૨૦૧૧) ૧૩ એસ.સી.સી. ૨૩૬ માં રિપોર્ટ થયેલ રામચંદ્રપ્પા વિ. રોયલ સુંદરમ એલાયન્સ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ ના કેસમાં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાને ધ્યાનમાં લીધા અને ટાંક્યા પછી સમાન તથ્યો અને સંજોગોમાં, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટે અટેન્ડન્ટ ખર્ચ પેટે રૂ. ૬,૦૦,૦૦૦/- (૨૫ વર્ષ માટે દર મહિને રૂ. ૨૦૦૦/-); ભવિષ્યના તબીબી ખર્ચ (ફિઝિયોથેરાપી) પેટે રૂ.

૯,૦૦,૦૦૦/- (૨૫ વર્ષ માટે દર મહિને રૂ. ૩૦૦૦/-); દુઃખ, આઘાત અને સહનશીલતાના શીર્ષક હેઠળ રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦/- અને સુવિધાઓની હાની અને આયુષ્યની અપેક્ષાની હાનીના શીર્ષક હેઠળ રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦/- મંજૂર કરેલ છે. હવે નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ઉપરોક્ત ચુકાદાઓને ધ્યાનમાં લેતા વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા દુઃખ, આઘાત અને સહનશીલતા, સુવિધાઓની હાનીના શીર્ષક હેઠળ એટલે કે કુલ રૂ. ૩ લાખ મંજૂર કરાયેલી રકમને ન્યાયી વળતર કહી શકાય કે કેમ તે વિચારવું જરૂરી છે

[૫.૩] નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ઉપરોક્ત ચુકાદાઓને ધ્યાનમાં લેતા અને મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદાર પેરાપ્લેજિયાથી પીડાઈ રહ્યા છે અને તેમના બંને પગ નકામા થઈ ગયા છે અને તેઓ અન્યની મદદ વગર ચાલી પણ શકતા નથી અને મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદારે સમગ્ર જીવન માટે અટેન્ડન્ટ રાખવો જરૂરી છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા, અરજદારને ભવિષ્યના અટેન્ડન્ટ ખર્ચ પેટે ઓછામાં ઓછા રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦/- પણ મંજૂર કરવામાં આવશે.

[૫.૪] મૂળ ઈજાગ્રસ્ત અરજદાર દુઃખ, આઘાત અને સહનશીલતા પેટે રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦/- અને જીવનની સુવિધાઓની હાની અને લગ્નની શક્યતાઓની હાની પેટે રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦/- મેળવવા માટે પણ હકદાર બનશે.

[૫.૫] નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ઉપરોક્ત ચુકાદાઓને ધ્યાનમાં લેતા અને રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લેતા, મૂળ અરજદાર ભવિષ્યની તબીબી સારવાર અને તબીબી ખર્ચ પેટે રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/- મેળવવા માટે પાણ હકદાર બનશે. આમ, મૂળ અરજદાર વિજ્ઞાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મંજૂર કરાયેલા વ્યાજ સાથે નીચે મુજબના શીર્ષકો હેઠળ કુલ રૂ. ૨૧,૩૮,૦૦૦/- ની રકમ મેળવવા માટે હકદાર બનશે; રૂ.

૯,૭૨,૦૦૦/- ભવિષ્યની આવકનું ગુકસાન

રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/- અટેડન્ટ, ખાસ ખોરાક, પરિવહન ખર્ચ વગેરે.

રૂ. ૧,૧૬,૦૦૦/- મેડિકલ બિલ અને હોસ્પિટલ ખર્ચ (ખરેખર)

રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/- ભવિષ્યની તબીબી સારવાર અને તબીબી ખર્ચ

રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦/- ભવિષ્યના અટેડન્ટ ખર્ચ

રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦/- દુઃખ, આઘાત અને સહનશીલતા

રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦/- સુવિધાઓની હાની, લગ્નની શક્યતાઓની હાની.

રૂ. ૨૧,૩૮,૦૦૦/-

[૬.૦] ઉપર દર્શાવેલ બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને અને ઉપર દર્શાવેલ કારણોસર, હાલની અપીલ અંશતઃ મંજૂર થાય છે. એમ.એ.સી.પી. નં. ૨૯૨/૨૦૦૬ માં વિજ્ઞાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને એવોર્ડ આથી અંશતઃ ફેરફાર કરવામાં આવે છે અને મૂળ અરજદારો દવાની અરજીની તારીખથી વસૂલાત સુધી તેના પર ૯% વ્યાજ સાથે કુલ રૂ.

રૂ. ૨૧,૩૮,૦૦૦/- ની રકમ મેળવવા માટે હકદાર બનશે. જો કે, સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે મૂળ અરજદાર રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦/- પર (એટલે કે ભવિષ્યની તબીબી સારવાર અને તબીબી ખર્ચ પેટે રૂ. ૧ લાખ અને ભવિષ્યના અટેન્ડન્ટ ખર્ચ પેટે રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦/- કારણ કે તે ભવિષ્યના ખર્ચ માટે હશે, જે મૂળ ઇજાગ્રસ્ત અરજદારને એડવાન્સમાં મળશે) કોઈ વ્યાજ મેળવવા માટે હકદાર રહેશે નહીં. આમ, સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે મૂળ અરજદાર માત્ર રૂ. ૧૮,૮૮,૦૦૦/- પર દવાની અરજીથી વસૂલાત સુધી વાર્ષિક ૮% ના દરે વ્યાજ મેળવવા માટે હકદાર બનશે. હાલના ચુકાદા અને એવોર્ડ મુજબની બાકીની વધારેલી રકમ સામાવાળા-કંપનીએ આજથી આઠ અઠવાડિયાના સમયગાળામાં વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ જમા કરાવવાની રહેશે અને આવી થાપણ પર વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે રકમમાંથી ૮૦% રકમ મૂળ ઇજાગ્રસ્ત અરજદારના નામે કોઈપણ રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકમાં પાંચ વર્ષના સમયગાળા માટે ફિક્સ ડિપોઝિટમાં રોકવાની રહેશે. જો કે, મૂળ ઇજાગ્રસ્ત અરજદાર તેના પર સમયાંતરે વ્યાજ મેળવવા માટે હકદાર બનશે. રકમની બાકીની ૨૦% રકમ વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા જ યોગ્ય ઓળખ અને ચકાસણી પર, તેમના વાલી મારફતે એકાઉન્ટ પેય ચેક દ્વારા મૂળ ઇજાગ્રસ્ત અરજદારને ચૂકવવાની રહેશે. હાલની અપીલ ઉપરોક્ત હદ સુધી અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

એવું જણાવવામાં આવેલ છે કે હાલની અપીલમાં દાવો માત્ર રૂ. ૧૦ લાખ માટે જ છે અને કોર્ટ ફી રૂ. ૧૦ લાખ પર ચોંટાડવામાં / ચૂકવવામાં આવેલ છે.

જો કે, ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ મૂળ ઇજાગ્રસ્ત અરજદારો કુલ રૂ. ૨૧,૩૮,૦૦૦/- ની રકમ મેળવવા માટે હકદાર છે, અને તેથી, મૂળ અરજદારોએ વધારાની કોર્ટ ફી ચૂકવવી પડશે, અને તેથી, (૨૦૧૧) ૧૦ એસ.સી.સી. ૬૩૪ માં રિપોર્ટ થયેલ ઇબ્રાહિમ વિ. રાજુ અને અન્ય ના કેસમાં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદાને ધ્યાનમાં લેતા, મૂળ ઇજાગ્રસ્ત અરજદારોને વળતરની વધારેલી રકમ ચૂકવવાની રહેશે, જો કે તે વળતરની વધારેલી રકમ પર વધારાની / ખૂટતી કોર્ટ ફીની ચુકવણીને આધીન રહેશે જે મૂળ અરજદાર દ્વારા આજથી બે અઠવાડિયાના સમયગાળામાં ચૂકવવામાં આવશે.

(ન્યાયમૂર્તિ એમ.આર. શાહ)

(ન્યાયમૂર્તિ એ.એસ. સુપેહિયા)

સિજી

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.